

Leergang voor professionals

Samen Anders Zorgen

Samenwerken tussen de formele en informele zorg

De druk binnen de zorg is groot door toename van vergrijzing, schaarste op de arbeidsmarkt, veranderingen in het zorgstelsel, doordat we technologisch steeds meer kunnen en nu extra door de coronacrisis. De druk op professionals neemt toe, er wordt steeds meer op hun schouders gelegd, waardoor ze hun motivatie en energie dreigen te verliezen. Dit vraagt om het anders organiseren van zorg. We zullen het **samen** moeten doen, professionals, mantelzorgers, vrijwilligers, iedereen is nodig binnen ons zorgstelsel!

Naast de professionele rol van zorg-of hulpverlener (kennis, kunde, vaardigheid), ben je vooral *mens*, naast en voor de cliënt en zijn sociale systeem (mantelzorgers, familie en zorgvrijwilligers). De cliënt en zijn sociale systeem staan centraal en worden zelf ook zoveel mogelijk als mens gezien die zelf regie en eigenaarschap neemt.

Hoe ziet Samen Anders Zorgen eruit?

Samen

Het is nodig rondom de zorg van de cliënt meer samenwerking te ontwikkelen tussen cliënt, zorgprofessionals, netwerkpartners, mantelzorgers en vrijwilligers.

Anders

Uitgangspunt is dat de cliënt en zijn sociale systeem centraal staan en daarin zoveel mogelijk regie en eigenaarschap hebben. Het gehele sociale netwerk, familie, mantelzorgers, vrijwilligers, zullen we moeten verkennen, erkennen en inzetten. Alle inzet is erop gericht om het systeem zo gezond mogelijk te maken/houden. We werken vraaggericht vanuit de cliënt en zoeken met elkaar naar passende, eenvoudige en praktische oplossingen. We werken samen met netwerkpartners die dichtbij zijn. We richten ons zoveel mogelijk op inzet van eigen kracht en mogelijkheden van de cliënt, zorgprofessional, mantelzorgers en vrijwilligers en op het gezond houden van dit gehele systeem rondom de cliënt. *Het gaat in het anders niet om bij- of afleren, maar om anders leren.*

Zorgen

De zorg sluit aan bij de behoefte van de cliënt. De cliënt wordt steeds gezien als **mens** met een zorgvraag. Ieder heeft met zijn eigen mogelijkheden, kennis, kunde, vaardigheden, waarden en motivatie een eigen plek binnen dit cliëntsysteem.

Wat betekent Samen Anders Zorgen voor mij als professional?

Binnen de professionele rol wordt meer en meer gevraagd dat je naast zorg- of hulpverlener ook casemanager, communicator, regisseur, coach, samenwerkingspartner, collega en kwaliteitsbewaker bent. Dit zijn veel rollen waartussen je als mens moet schakelen.

In de opgejaagde, verhitte, soms onbegrijpelijke werkomgeving word je gevraagd het zorgproces van de cliënt te regisseren. Hierbij is het noodzakelijk is om in balans te blijven, goed bij jezelf te blijven, écht aanwezig te zijn, verbindend te communiceren en rust uit te stralen, zodat *jij het verschil maakt in de zorg- of hulpverlening.*

Inhoud en werkwijze

Zelfkennis en bewustzijnsontwikkeling zijn belangrijk in het verandervermogen van jou als professional. Jij als professional bent de praktijk en kan het verschil hierin maken, door échte aanwezigheid, kennis, kunde en houding! Daarom laten we je zelf het zoekproces ervaren in deze leergang, wat de cliënt en het cliëntsysteem ook doormaakt.

Bij jezelf blijven, verbindend communiceren, rust hebben en uitstralen, hoe doe je dit in regelmatig spannende situaties met verschillende meningen en zienswijzen. Hierin neemt je automatische patroon je – onbewust- vaker over dan je lief is. Hoe word je je patroon de baas, hoe blijf je bij je zelf en écht aanwezig. *Dit is niet uit een boekje te leren. We leren in deze leergang van elkaar en met elkaar, door te ervaren en te oefenen. Het gaat niet om bij- of afleren, maar om anders leren.*

Resultaat

Deelnemers zijn na de leergang **Samen Anders Zorgen** in staat:

- Bewust te zijn van het effect van eigen professionele rol te midden van alle andere rollen in het speelveld;
- Bewust zijn van je eigen automatische patronen en de invloed die dit heeft op je werk;
- Te werken vanuit de bedoeling: **Samen Anders Zorgen**
  - *vraaggericht,*
  - *mensgericht,*
  - *oplossingsgericht,*
  - *context gedreven,*
  - *maatwerk invullen;*
- Dilemma's en belangen (context) in het speelveld te begrijpen en hiermee rekening te houden;
- Kennis te nemen en effectief om te gaan met het professionele netwerk dat er is;
- Als professional vanuit eigen kracht, binnen de verschillende rollen te kunnen schakelen en vanuit een positieve houding dilemma's die ontstaan kunnen hanteren;
- Als professional vaardig en open te communiceren en het verschil kunnen maken voor cliënt en zijn sociale systeem;
- Als professional te reflecteren op jezelf en reflectieve en onderzoekende vragen kunnen stellen;
- Sturing/begeleiding te geven aan een hulp-of zorgproces in 7 stappen.

**Kenmerkend in een leergang bij IVT is ervaren en leren doen wat je wilt doen!
Om te worden wie je bent, om te doen wat je kunt!**

Inhoud van de leergang

De leergang **Samen Anders Zorgen** bestaat uit 6 bijeenkomsten van 3 uur. Waar nodig en wenselijk kunnen de bijeenkomsten in 3 dagen worden gehouden van 2 bijeenkomsten. Het programma kan op maat gemaakt worden. Er is ruimte voor eigen ervaring, wensen en behoeften van deelnemers.

De leergang wordt ondersteund met het boek: **Samen Anders Zorgen, Leergang voor professionals** (Marcel Garritsen & Gerda de Leeuw, 2020). Daarnaast is er digitale ondersteuning bij dit boek met de laatste artikelen en informatie over dit onderwerp.

De leergang bestaat uit de volgende 6 dagdelen:

Dagdeel 1

Werken vanuit de bedoeling: Samen anders zorgen

Vraaggericht, oplossingsgericht, zo eenvoudig en praktisch mogelijk maatwerk invullen.

- Verkenning **Samen Anders Zorgen** met behulp van het BLIM-model;
- Bedoeling, bestaansrecht, rol en taakopvatting, betekenis voor de leefbaarheid en regiemogelijkheden;
- Mantelzorgers en zorgvrijwilligers kennen en herkennen;
- Systeem cliënt, mantelzorger, professional, zorgbehoefte/wens, hoe blijft ieder in eigen kracht en de regie bij de cliënt;
- Bewustzijn van effect van eigen professionele rol, te midden van alle andere rollen in het speelveld. Andere rollen kennen en herkennen.

Dagdeel 2

Samenspel formele zorg en informele zorg

Jijzelf als professional maakt het verschil binnen dit speelveld door verbindend te communiceren, te onderzoeken, samen te zoeken, samen te werken.

- Samenspel cliënt, formele zorg en informele zorg;
- Wat en waarom van mantelzorgondersteuning; bedoeling: hoe houden we het systeem gezond en krachtig;
- Mantelzorgscan; draaglast en draagkracht bespreken.
- Vraaggericht, oplossingsgericht, contextgedreven, maatwerk invullen met behulp van de IVT- 7 stappenmethode;
  1. Echt contact maken over probleem en vraag
  2. Uitzicht maken, waar wil de cliënt naar toe? Wens benoemen
  3. Overzicht in inzicht van de situatie en mijzelf
  4. Prioriteren, wie, wat, hoe is nodig om een 1^e stap te zetten richting wens
  5. Wat als, hoe voorkom je stagnatie?
  6. Doen!
  7. Monitoren en waar nodig bijstellen om de beweging te houden.

- Toepassing van de IVT 7- stappenmethode op je eigen vraag als professional met betrekking tot deze leergang;
- De regie bij de cliënt en het cliëntstelsel;
- Werken aan een stevig sociaal netwerk, wat is de context, wat is er rondom de cliënt aanwezig, mogelijke digitale zorgmogelijkheden;
- Bewustzijn van eigen kracht, wie je bent!
- Eigen kracht ervaren en inzetten;
- Ijsbergmodel, gedrag, emoties, gedachten, gevoel en bewustzijn.

Dagdeel 3

Hoe werkt Samen zorgen

Samen met cliënt en zijn sociale systeem naar passende oplossingen zoeken op maat. Zo eenvoudig en praktisch mogelijk. Verbindend communiceren, samenwerken, gericht op zoveel mogelijk inzetten van eigen kracht van ieder en op gezond houden van het sociale systeem rondom cliënt

- Van de huidige situatie naar de gewenste situatie;
- Vraaggericht, oplossingsgericht, contextgedreven, maatwerk invullen met behulp van de IVT- 7 stappenmethode;
- De cliënt en het cliëntstelsel centraal;
- Werken vanuit mogelijkheden;
- Werken vanuit eigen kracht, dit geldt zowel voor de professional als voor de cliënt;
- Hoe los je dilemma's op; hoe ga je er voorbij; bewustzijn van de onderstroom;
- Van emotie (rood) naar gevoel (groen) in het ijsbergmodel;
- Betekenis voor mij als zorgprofessional in het toepassen van verschillende rollen;
- Verbindend communiceren met cliënt, mantelzorgers, zorgvrijwilligers, netwerkpartners.
- Verbindend communiceren met collega's en leidinggevende binnen eigen organisatie;
- Toepassen van 5-G-schema, gebeurtenis, gevoel, gedachte, gedrag, gevolg.

Dagdeel 4

Samen zoeken in de werkelijkheid

De werkelijkheid kunnen zien en vandaaruit samen invulling kunnen geven.

Zelfreflectie, kijken naar innerlijke dialoog bij mij als professional: gedachten, gevoelens en gedragingen met behulp van het ijsbergmodel bij coaching en begeleiding van cliënten, mantelzorgers en zorgvrijwilligers;

- Zelfbewustzijn ontwikkelen;
- Kennis maken met jakhals, mol- en giraffegedragingen;
- Eigen type onderzoeken binnen deze typeringen;
- Onmacht bij stagnatie kunnen accepteren en leren omzetten in mogelijkheid; van emotie (rood) naar gevoel (groen) in het ijsbergmodel; bewustzijn van de onderstroom en automatische gedragspatronen;

- Verbindend communiceren en samen zoeken;
- Leren omgaan met belemmeringen van anderen;
- Het stellen van reflectieve en onderzoekende vragen;
- Parallelproces: eigen proces en proces cliënt en mantelzorgers.

Dagdeel 5

Ik maak het verschil

Als professional het verschil kunnen maken in samen zoeken en samen werken met cliënt, sociale cliëntensysteem en eigen zorgorganisatie.

- Dynamiek en dilemma's in de dagelijkse werkelijkheid die samenwerking professional, cliënt, mantelzorger, zorgsysteem met zich meebrengt;
- Vraaggericht, oplossingsgericht, contextgedreven, maatwerk invullen met behulp van het 7 stappenmodel;
- Steeds in onze eigen kracht blijven, ook als het even stagneert;
- Verbindend communiceren met alle belanghebbenden in het speelveld;
- Uitzonderingen uitleggen;
- Durven en doen;
Leiderschap en zelfregie nemen als professional.

Dagdeel 6

Presentatie eigen plan **Samen Anders Zorgen**

- Doen!
- Leiderschap nemen, eigen plan verder ontwikkelen;
- Bewustzijn op de onderstroom;
- Mogelijkheden, eigen talenten en kracht en hobbels;
- Eerste stappen;
- Parallelproces: eigen proces en proces cliënt en mantelzorgers

Leermethoden

- Informatie in het leerboek Leergang voor professionals **Samen Anders Zorgen**, Marcel Garritsen & Gerda de Leeuw (2020), met ondersteuning van digitale tool;
- Filmpjes;
- Creatieve technieken;
- Systemisch adviseren;
- Systemische opstellingen;
- IJsbergmodel; onderstromlagen herkennen, erkennen en ervaren;
- BLIM-model;
- IVT- 7-stappenmethode;
- Verbindend communiceren;
- 5-G schema: gebeurtenis, gevoel, gedachte, gedrag, gevolg;
- Ervaringsgericht leren;

Trajectmateriaal en/of werkbladen zie leerboek **Samen Anders Zorgen**

Algemene informatie

Groepsgrootte maximaal 10 deelnemers per leergang.
Kosten totale leergang € 3.800,--, vrijgesteld van btw.
IVT valt onder registratie in het CRKBO.
Locatie: nader te bepalen.